

Advies Wet overgang van onderneming in faillissement en Regeling overgang van onderneming in faillissement

Dit document bevat de alternatieve tekst van het origineel. Dit document is bedoeld voor mensen met een visuele beperking, zoals slechtzienden en blinden.

De minister voor Rechtsbescherming
drs. S. Dekker
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum: 4 september 2019

Inhoud van de brief

Geachte heer Dekker,

Bij brief van 29 mei 2019, kenmerk 2616586, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (hierna: de 'Raad') advies uit te brengen inzake het wetsvoorstel Wet overgang van onderneming in faillissement (hierna: het 'Wetsvoorstel'/de 'OVO') en de Regeling overgang van onderneming in faillissement.

HET WETSVOORSTEL

Met het Wetsvoorstel wordt een nieuwe regeling ingevoerd betreffende de positie van werknemers in faillissement. In het bijzonder betreft het de rechten van werknemers bij een overgang van onderneming in faillissement. Voorgesteld wordt dat werknemers die ten tijde van de faillietverklaring in dienst zijn bij de gefailleerde werkgever, op het moment van de overgang van de onderneming in principe onder dezelfde arbeidsvoorwaarden in dienst komen bij degene die de onderneming in het faillissement overneemt en voortzet (hierna: de 'verkrijger'). Alleen als er bij de overgang arbeidsplaatsen verdwijnen en dit het gevolg is van bedrijfseconomische omstandigheden, is het de verkrijger toegestaan minder werknemers over te nemen. De ondernemingsraad (hierna: de 'OR') en de personeelsvereniging krijgen het recht om een advies uit te brengen over de totstandkoming van de overgang. De rechter-commissaris (hierna: de 'RC') die toestemming moet geven voor de overgang, zal dit advies bij zijn beslissing betrekken.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

HOOFDLIJNEN ADVIES

Zoals ook aangegeven in de Memorie van toelichting (hierna: de 'MvT'), is dit Wetsvoorstel een rechtstreeks gevolg van de Estro-uitspraak² en de hierdoor opnieuw opgekomen discussie omtrent de positie van werknemers in faillissementen. De aanleiding van het Wetsvoorstel lijkt een weerslag te hebben gehad op de inhoud van de OVO, dat vooral lijkt te zijn toegeschreven naar grote, 'Estro-achtige' faillissementen, waar doorgaans sprake zal zijn van een goed bijgehouden (personeels)administratie, een duidelijk plan bij overname en genoeg geld om de vereiste juridische bijstand in te schakelen. Grote 'Estro-achtige' faillissementen zijn in de faillissementspraktijk evenwel niet de norm, en de Raad vreest dat deze op 'Estro-achtige' situaties toegesneden wetgeving onvoorziene niet gewenste gevolgen kan hebben voor de 'gemiddelde' - dat wil zeggen kleinere - faillissementen. De Raad vraagt zich af of er niet een meer flexibel systeem moet worden voorgestaan, waarbinnen verschillende regimes zouden moeten gelden voor gefailleerde ondernemingen naar gelang de omvang van de onderneming.

ADVIES

1. Opmerking vooraf

Het is een gegeven dat er een groot onderscheid is in de positie van werknemers vóór en tijdens faillissement. Op dit moment is de ontslagbescherming niet van toepassing binnen het faillissement. Werknemers verliezen alle rechten. Aan de andere zijde van het spectrum staat de stevige bescherming die werknemers genieten zolang er geen sprake is van een faillissementssituatie. De Raad begrijpt dat met dit Wetsvoorstel is beoogd dit onderscheid te verminderen, maar vraagt zich af of dat uitsluitend bereikt dient te worden door een wijziging van de Faillissementswet en de positie van de werknemers binnen faillissement, of niet ook een wijziging van het arbeidsrecht geëigend zou zijn. Een voorbeeld zou de Duitse wetgeving op dit punt kunnen zijn.

2. Het 'gemiddelde faillissement'

De indruk bestaat dat in de MvT steeds wordt uitgegaan van grote faillissementen, waarbij de gefailleerde een behoorlijke (personeels)administratie bijhoudt, en de potentiële koper zich laat bijstaan door adviseurs die deskundig zijn in het (arbeids)recht. De ervaring van de gerechten is dat dat evenwel in het algemeen niet het geval is.

Het 'gemiddelde faillissement' ziet er doorgaans als volgt uit:

- bouw- of retail- onderneming;

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

² HvJ EU 22 juni 2017, ECLI:EU:C:2017:489

- maximaal tien werknemers;
- negen werknemers op de werkvloer, één werknemer op de administratie voor het aannemen van de telefoon en het versturen en betalen van facturen;
- externe boekhouder die de veelal niet-digitale administratie bijhoudt, waarbij hij zijn werkzaamheden de laatste maanden voor faillissement vaak heeft gestaakt omdat hij niet wordt betaald;
- tenminste één (langdurig) zieke werknemer, en enkele werknemers die hebben opgezegd of inmiddels elders werken - die situatie is vaak niet geheel duidelijk;
- de potentiële koper heeft eenzelfde soort bedrijf, laat zich niet professioneel bijstaan, of anders door zijn externe boekhouder.

Hierna zal de Raad steeds uitgaan van het 'gemiddelde' faillissement.

3. Bedrijfseconomische omstandigheden in geval van een doorstart

Uitgangspunt van de OVO is dat ook bij een overgang van onderneming in faillissement alle arbeidsovereenkomsten met de werknemers die op het moment van de faillietverklaring bij de gefailleerde werkgever in dienst zijn en in de onderneming werken, van rechtswege mee overgaan naar de koper van de failliete onderneming, tenzij er sprake is van economische, technische of organisatorische redenen (hierna: 'ETO-redenen') die leiden tot verlies van arbeidsplaatsen (MvT onder 3.2, p. 10 e.v.).

Het feit dat een onderneming faillieert, is meestal een sterke aanwijzing dat sprake is van ETO-redenen. Deze kunnen veroorzaakt zijn door oorzaken van buitenaf, maar ook spelen vaak de hoge personeelslasten een rol - deze drukken vaak zwaar op de begroting van het bedrijf in moeilijkheden. Veelal zal de deconfiture van de onderneming liggen in ETO-redenen, waaronder de lasten van de werknemers.

Het is voor de RC van groot belang om terstond na het uitspreken van het faillissement van de oorzaken van het faillissement op de hoogte te geraken opdat een gedegen afweging kan worden gemaakt omtrent de ETO-redenen en de vraag in hoeverre deze ETO-redenen leiden tot het verlies van arbeidsplaatsen in geval van een doorstart.

De ervaring leert dat curatoren een zodanig onderzoek niet in enkele dagen / weken kunnen afronden.

De vraag rijst dan ook op welke wijze curatoren in staat zullen zijn / worden gesteld om nog voor een mogelijke doorstart de oorzaken van het faillissement aan de RC te presenteren, opdat de RC een onderbouwde beslissing kan nemen omtrent de doorstart en het mogelijk verlies van arbeidsplaatsen.

4. Gevolgen OVO voor doorstart in het gemiddelde faillissement

Algemeen

De Raad vreest dat de OVO een doorstart in het gemiddelde faillissement zal kunnen belemmeren.

De potentiële koper zal mogelijk worden afgeschrikt door het risico dat hij werknemers zal moeten overnemen. Niet alleen is niet steeds bekend wie de werknemers van gefailleerde zijn en wat hun arbeidsvoorwaarden exact zijn. Dit kan mogelijk anders zijn

bij overname door de zittende bestuurder(s). Doordat deze een grondige kennis heeft van het bedrijf heeft hij een voorsprong op andere gegadigden. Daarnaast kan het ook onduidelijk zijn of bij de voorgenomen transactie wel sprake is van overgang van onderneming.

Wat te doen bij twijfelgevallen?

De nieuwe regeling is alleen van toepassing als bij een bedrijfsovername sprake is van een overgang van onderneming in de zin van de Richtlijn 2001/23/EG betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen van ondernemingen of vestigingen (hierna: de 'Richtlijn').³

De Raad ziet drie situaties:

1. een verzoek ex artikel 176 Fw waarbij duidelijk geen sprake is van een overgang van onderneming in de zin van de OVO, bijvoorbeeld omdat er geen werknemers zijn;
2. een verzoek ex artikel 176 Fw waarbij duidelijk wel sprake is van een overgang van onderneming in de zin van de OVO, bijvoorbeeld omdat alle activa worden overgenomen;
3. een verzoek ex artikel 176 Fw waarbij op het eerste gezicht niet duidelijk is of de OVO wel of niet van toepassing is.

In die derde situatie is de vraag op welke wijze en door wie de afweging wordt gemaakt of de OVO van toepassing is. Anders gezegd: aan welke criteria moet zijn voldaan wil (geen) sprake zijn van overgang van onderneming in faillissement, op welke wijze worden deze criteria getoetst en wie is 'aan zet'? Dat blijkt niet dan wel onvoldoende uit de OVO of de MvT. Dient de RC dit ambtshalve te toetsen bij een verzoek onderhandse verkoop van de activa? Zo ja, hoe wordt er zorg voor gedragen dat de RC tot een weloverwogen beslissing kan komen? Dient de verzoeker, de curator, de afweging te maken of sprake is van een overgang van onderneming en zijn verzoek aan de RC zo in te kleden? Heeft de curator hier een zelfstandige taak/bevoegdheid? Zo ja, de curator is in deze situatie afhankelijk van informatie die hij krijgt van verkoper en koper. Kan hij worden gedwongen door de koper een verzoek in te dienen zonder dat er wordt gerefereerd aan de OVO, terwijl hij zelf twijfelt? Dienen de werknemers deze afweging te maken? Zo ja, hoe worden zij al vanaf het begin betrokken bij de gesprekken over de transactie tussen de potentiële koper en de curator?

De Raad meent dat de wettekst en de MvT hierover duidelijkheid zullen moeten verschaffen.

Wat de uitkomst van het voorgaande ook zal zijn: de transactiekosten in faillissement worden hoger omdat alle betrokkenen meer tijd en geld zullen moeten investeren in onderzoek naar de transactie en de positie van de werknemers.

Ook bij de zogenaamde twijfelgevallen ziet de Raad verschillende mogelijkheden:

³ Richtlijn 2001/23/EG van de Raad van 12 maart 2001 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen van ondernemingen of vestigingen (PbEU 2001, L82).

1. Een potentiële koper kan, teneinde een OVO-situatie te vermijden, minder activa overnemen dan hij feitelijk wel zou willen. Waar in de huidige situatie, zonder OVO, dan nog enkele werknemers mee over zouden gaan, zal dat in de nieuwe situatie helemaal niet meer het geval zijn. Dit lijkt niet in het belang van werknemers en schuldeisers - de transacties zullen dan ook immers minder opbrengen.
2. Het voorgaande in ogenschouw nemend, kan de Raad zich voorstellen dat de koper het zekere voor het onzekere neemt en de procedure als omschreven in dit Wetsvoorstel, in alle gevallen dat er sprake is van werknemers bij gefailleerde, zal doorlopen. Voor die gevallen waarin geen sprake is van overgang van onderneming is dat spijtig, aangezien er dan geen probleem met het Wetsvoorstel wordt opgelost en de transactie wel aanzienlijk duurder en tijdrovender wordt. Ook heeft dit zijn weerslag op de opbrengst voor de schuldeisers. Het is namelijk goed denkbaar dat deze kosten worden verrekend in de koopprijs, zodat de activa-transactie uiteindelijk (onnodig) minder oplevert voor de schuldeisers. Verder is in dit kader van belang dat in een gemiddeld faillissement de (personeels)administratie vaak niet op orde is, zodat het voor de koper vaak praktisch niet eens mogelijk zal zijn om een goed afspiegelingsplan te maken, behalve wanneer de koper het zittende bestuur is.
3. Een andere mogelijkheid is dat de koper ervoor kiest om de procedure omschreven in dit Wetsvoorstel niet te doorlopen. Mogelijk is dat dan ten onrechte, omdat - anders dan de koper zelf heeft ingeschat - wel sprake is van overgang van onderneming. Die mogelijkheid creëert onzekerheid bij de koper en bij de werknemers van failliet over welke rechten en verplichtingen tussen hen gelden. Immers, zoals uit het Wetsvoorstel blijkt, kunnen werknemers nadat de activa-transactie (zonder OVO) plaats heeft gevonden, een procedure entameren. Dat is een risico dat de koper neemt, en dat waarschijnlijk vertaald wordt door een lager bod te doen op de activa.
4. De laatste mogelijkheid is dat de koper vanwege alle onzekerheid afziet van de koop. De Raad vreest dat dit bij het gemiddelde faillissement vaak zal gebeuren.

De potentiële koper zal duidelijkheid willen hebben over de vraag of sprake is van overgang van onderneming in faillissement alvorens hij activa zal willen overnemen (p. 18 MvT).

Zieke werknemers

Bij kleinere ondernemingen is de arbeidsongeschiktheid van één of twee werknemers regelmatig de laatste druppel die zorgt voor het faillissement. Een potentiële koper zal niet graag deze zieke werknemer mee willen overnemen omdat een overname dan bedrijfseconomisch niet meer verantwoord is. Dit kan dan een reden zijn om geen overname te doen, omdat het een te zware last op de overnemer legt. Voorts is niet duidelijk hoe de bandbreedte van 10% in faillissementen van ondernemingen met minder dan 10 werknemers kan worden toegepast - juist vanwege het feit dat er regelmatig zieke werknemers bij gefailleerde zullen werken (p. 16 MvT).

Bij de kleinere faillissementen kan ook worden gedacht aan een hoger percentage voor de bandbreedte, waardoor de koper wellicht eerder bereid zal zijn tot een overname van de onderneming. In dat kader zou ook een staffel kunnen worden gebruikt waarbij voor

ondernemingen met een beperkt aantal werknemers, bijvoorbeeld niet-OR-plichtige ondernemingen, een ander, hoger, percentage geldt dan voor grotere ondernemingen.

Hierbij speelt nog een rol dat - zoals hiervoor genoemd - de ervaring leert dat bij gefailleerde ondernemingen de personeelsdossiers vaak niet op orde zijn, en zogenaamde WIA-dossiers een zeer zorgvuldige behandeling vergen, waarvan naar verwachting bij een gefailleerde onderneming niet vaak sprake zal zijn.

Naar het idee van de Raad zal een oplossing moeten worden gevonden voor de (financiële) risico's die een koper loopt bij de overgang van werknemers die arbeidsongeschikt zijn op het moment van overname.

Horen en overgang van onderneming met een waarde < € 2.000,-

De Raad vraagt zich af of de RC bij iedere activa-transactie in een faillissement ex artikel 176 Fw waar werknemers bij zijn betrokken op grond van artikel 176a Fw moet horen en er om advies moet worden gevraagd ex artikel 25 lid 7 Wet op de Ondernemingsraden (WOR). Moet de RC dit ook doen als de curator een toestemmingsverzoek niet zo inkleedt?

De Raad constateert dat ook bij een kleine onderneming sprake kan zijn van overgang van onderneming in de zin van de Richtlijn. Als alleen een klantenbestand, een huurpand en wat personeel wordt overgenomen, dan is het goed denkbaar dat hiervoor een prijs wordt betaald die lager is dan € 2.000,-. Op grond van het huidige artikel 176 lid 1 Fw hoeft de curator hiervoor geen toestemming te vragen aan de RC. Dit betekent dat ook niet wordt toegekomen aan de toestemming van het voorgestelde artikel 176a Fw (omdat dit artikel volgens de tekst van lid 1 pas in beeld komt wanneer op grond van artikel 176 lid 1 Fw toestemming wordt gevraagd), terwijl wel sprake is van overgang van onderneming. Op welke wijze wordt er gehoord bij activa-transacties onder de € 2.000,- waar de curator geen voorafgaande toestemming aan de RC hoeft te vragen? De Raad raadt aan om hier nog eens kritisch naar te kijken.

Afrondend

Het voorgaande geldt minder voor de grotere faillissementen, waar over het algemeen wel een goed werkende administratie zal zijn, een duidelijk plan bij overname (de 'Estro-achtige-situatie') en genoeg geld om de vereiste juridische bijstand in te schakelen. Maar juist bij de gemiddelde en kleinere faillissementen verwacht de Raad problemen.

De Raad verwacht dat er in die faillissementen vaker gekozen zal worden voor een openbare verkoop ex artikel 176 Fw. Daarbij zijn er twee risico's:

1. De opbrengst zal naar verwachting per definitie lager zijn dan bij een onderhandse verkoop.
2. Bij een openbare verkoop geldt de OVO niet. Het is mogelijk dat potentiële kopers het op openbare verkoop laten aankomen, en vervolgens de werknemers van gefailleerde overnemen op dezelfde wijze als thans het geval is.

Naast de hierboven gesignaleerde problemen ten aanzien van de personeelsadministratie wil de Raad ook wijzen op de kans dat de koper zijn onderhandse aankoop zo inricht dat

er (net) geen sprake is van een overgang van onderneming, om te vermijden dat de arbeidsovereenkomsten mee overgaan. Dit kan de facto tot gevolg hebben dat geen van de werknemers een arbeidsovereenkomst aangeboden krijgt. Dat lijkt de Raad niet in het belang van werknemers, juist omdat nu vaak wel een deel van het personeel overgaat bij verkoop.

Al het voorgaande in ogenschouw nemend, vraagt de Raad zich af of er niet een meer flexibel systeem moet worden voorgestaan, waarbinnen verschillende regimes zouden moeten gelden voor gefailleerde ondernemingen. Dit zou naar omvang van de onderneming kunnen worden ingedeeld. Bijvoorbeeld een onderscheid tussen gefailleerde ondernemingen die OR-plichtig zijn, en gefailleerde ondernemingen die dat niet zijn. Andere oplossingsrichtingen zijn uiteraard ook mogelijk.

5. Medezeggenschap

In het onderdeel aangaande de medezeggenschap zijn nog enkele onduidelijkheden:

- De in de OVO genoemde medezeggenschap sluit niet geheel aan bij de in de Wet Continuïteit Ondernemingen I (WCO I) genoemde medezeggenschap. De Raad kan zich voorstellen dat over en weer aansluiting wordt gezocht. Op welk moment dient de OR te worden gehoord in geval een doorstart na faillissement door middel van een stille periode wordt voorbereid? En door wie? In de stille periode is slechts sprake van een beoogd curator die samen met het bestuur de doorstart voorbereidt.
- Valt artikel 25 lid 7 WOR ook onder de geheimhouding als genoemd in artikel 20 WOR?
- In artikel 31g lid 2 WOR wordt het woord 'aannemelijk' gebruikt. Naar de mening van de Raad terecht, nu immers het indienen van faillissementsrekeningen regelmatig als een goedkoop incassomiddel wordt gebruikt, waardoor een zeer groot deel van de faillissementsrekeningen niet leidt tot een faillissement. Echter, het woord 'aannemelijk' is voor velerlei interpretatie vatbaar, terwijl er geen sanctie op het niet-inlichten van de OR of personeelsvertegenwoordiging staat.
- Op p. 35 van de MvT staat dat de rechtbank 'kan bepalen op welke manier de OR alsnog zo spoedig mogelijk geïnformeerd wordt' (artikel 31g lid 2 WOR). De rechtbank zal bij de belangenafweging tussen het failliet verklaren en het aanhouden van het verzoek opdat de OR geïnformeerd kan worden, naar alle waarschijnlijkheid beslissen om terstond het faillissement uit te spreken. Als immers insolventie vast staat, kan niet gewacht worden op het informeren van de OR. Hiermee bevat dit artikellid feitelijk een loze bepaling.
- Hetzelfde geldt overigens voor lid 1 van dit artikel (p. 35 MvT).
- Wat gebeurt er wanneer er geen OR (of personeelsvertegenwoordiging) is?

6. Informatieverstrekking aan de RC

De rol van de RC is voldoende helder beschreven. De RC zou in staat moeten zijn om deze rol goed uit te kunnen voeren, waarbij evenwel noodzakelijk is dat hij goed wordt voorgelicht door de betrokken partijen. De RC zal een kort, maar kritisch onderzoek moeten doen, alvorens te beslissen. De vrees is evenwel dat niet steeds tijdig de informatie die noodzakelijk is om een gedegen beslissing te nemen, aanwezig zal zijn. Immers, er is sprake van grote tijdsdruk, een gefailleerde die vaak administratief niet

alles op orde heeft, een curator die nog maar kort bij gefailleerde is betrokken en een potentiële koper die meestal gefailleerde uitsluitend van buiten kent. Dit zal met name het geval zijn bij het voornoemde gemiddelde faillissement en de kleinere faillissementen. Op welke wijze wordt geborgd dat de RC van goede informatie wordt voorzien alvorens te kunnen beslissen op een verzoek 176 Fw?

Op p. 12 en 13 van de MvT wordt voorts een aantal maal 'de rechter-commissaris of de rechtbank' genoemd. Hoewel op zich duidelijk is wie wanneer optreedt, verdient het de voorkeur, teneinde misverstanden te voorkomen, dat er steeds wordt aangegeven in welke hoedanigheid wie optreedt (in eerste instantie / in hoger beroep).

WERKLAST

Het nieuwe ingevoegde artikel 176a Fw bepaalt dat als de RC overeenkomstig artikel 176 lid 1 Fw door de curator om toestemming wordt gevraagd in het kader van de overgang van de onderneming, de curator, de beoogd verkrijger en de OR, de personeelsvereniging of de personeelsvergadering in de gelegenheid worden gesteld om te worden gehoord, tenzij de curator het advies van de OR volledig heeft opgevolgd.

Gemiddeld (over de afgelopen drie jaar) worden er 2.750 verzoeken onderhandse verkoop behandeld. De inschatting is dat in circa 50% van de gevallen artikel 176a van toepassing zal zijn.

In de MvT is onder 3.5 (pagina 18 e.v.) aangegeven dat de RC er aan is gewend om onder hoge druk machtigingen, goedkeuringen, toestemmingen en desnoods bevelen aan de curator te geven. Recofa onderschrijft dit, en is dan ook van mening dat de ervaring en de expertise van de RC voldoende is om de in de OVO genoemde taken uit te oefenen. Echter, het tijdsbeslag dat deze taken met zich mee brengen, zullen voor de RC moeten worden gecompenseerd.

Het betreft werkzaamheden onder hoge tijdsdruk, die op zeer korte termijn moeten worden verricht, waarbij een afweging van vele, en vaak ook grote, belangen moet worden gemaakt. Daarnaast moet de RC zich op zeer korte termijn processtukken en voorstellen van veel verschillende partijen eigen maken, deze toetsen aan wet- en regelgeving en er een beslissing op nemen. Dit is een zware taak, die naar mening van Recofa vergelijkbaar is aan de werkzaamheden van de handelsrechter in kort geding.

Bij het horen van betrokkenen bestaat het werk uit de voorbereiding (gemiddeld drie uur voor zowel rechter als secretaris), de zitting die gemiddeld twee uur duurt en het schrijven van een proces verbaal of beslissing. Deze inzet is voor de bepaling van de werklust gecorrigeerd voor de inzet zoals die wordt gedaan onder de huidige wetgeving.

Totale werklustconsequenties (bedragen in euro's)

	2020	structureel
Mutatie als gevolg van aantallen	0	0
Effect wijziging gemiddelde zaakswaarte	0	0
Effect behandeltime per zaak	2.272.772	2.272.772
Totaal effect wetsvoorstel	2.272.772	2.272.772

CONCLUSIE

Het Wetsvoorstel stuit in zijn huidige vorm op een aantal bezwaren. De Raad voor de rechtspraak vraagt u daarom om het Wetsvoorstel op de in dit advies genoemde onderdelen te verduidelijken en aan te passen.

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het Staatsblad. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

Henk Naves
Voorzitter Raad voor de rechtspraak